

Raads Voorstel

Gemeente Brummen

Ons kenmerk : RV16.0030
Programma(s) : Ruimtelijk Beheer
Portefeuille(s) : Verkeer en Vervoer
Onderwerp : Basismobiliteit

AAN DE GEMEENTERAAD

Brummen, 10 mei 2016

Wij stellen voor te besluiten om:

1. Akkoord te gaan met de bijgevoegde concept-reactie (zienswijze) ten aanzien van het Bedrijfsplan 2.1 Vervoercentrale: A. Begroting 2016 en 2017 en B. de vereveningssystematiek;

Inleiding

Aanleiding

De aanleiding voor dit gevraagde besluit is gelegen in de aansluiting bij de gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit, de opbouw van de regionale Vervoercentrale Stedendriehoek. Het Bedrijfsplan 2.1, inclusief begroting en vereveningssystematiek, is een verdere uitwerking van het in 2015 aan u voorgelegde Bedrijfsplan 1.0 en de vastgestelde Kadernota Basismobiliteit 'Op weg'.

Bestuurlijk belang

Het realiseren van een tijdig goed werkende publieke Vervoercentrale/ regionaal vervoersysteem.

Centrale vraag

Is de voorliggende uitwerking van de Vervoercentrale Stedendriehoek de meest geschikte uitwerking in het belang van de inwoners van de gemeente Brummen?

Kader

Op 19 mei 2015 heeft het college ingestemd met de Kadernota Basismobiliteit 'Op Weg'. Op 9 juli 2015 heeft de raad deze kadernota vastgesteld. Per 9 maart 2016 is de gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit van kracht. In september 2015 heeft u, bij de behandeling van de gemeenschappelijke regeling in uw raad, kennis kunnen nemen van het Bedrijfsplan 1.0.

Beoogd (maatschappelijk) resultaat

De samenwerkende gemeenten willen per 1 januari 2017 een regionaal solide, efficiënt, klantvriendelijk en duurzaam vervoerssysteem gerealiseerd hebben. Naast het inrichten van een slim vervoerssysteem beogen we de eigen vervoersoplossing van burgers en het reguliere openbaar vervoer meer dan nu te benutten.

Begroting en jaarrekening

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is geregeld dat de gemeenteraden een zienswijze kunnen indienen op de concept-begroting

Wijze van verevenen tussen gemeenten

In Artikel 20 van de gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit is vastgelegd dat de gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld om een zienswijze te geven op de verevening tussen gemeenten.

De voorliggende verevening bevat nog niet het routegebonden vervoer dat per augustus 2017 door alle deelnemende gemeenten onder de Vervoercentrale wordt gebracht. Begin 2017 wordt dit deel van de verevening uitgewerkt. De gemeenteraad zal over deze uitwerking geïnformeerd worden.

Argumenten

1.1. *Is conform Wet gemeenschappelijke regelingen en Gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit*

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is geregeld dat de gemeenteraden een zienswijze kunnen indienen op de concept-begroting. En in artikel 20 van de gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit is vastgesteld dat de gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld om een zienswijze te geven op de verevening tussen gemeenten.

Begroting 2016: Implementatie- en opstartkosten

De implementatie- en opstartkosten zijn in Bedrijfsplan 2.1 voor de negen gemeenten samen circa 2 ton hoger ingeschat dan in de eerdere versie. Voor Brummen een stijging van €8.588,-. De huidige inschatting is realistischer, maar ook in de nu voorliggende versie zijn aannames gedaan. Zie voor meer informatie hoofdstuk 9 en bijlage 4 van het Bedrijfsplan.

Hier bovenop komen de kosten van de regionale regiefunctionaris¹ (maximaal €1.100,-) en de kosten van het eenmalig verstrekken van nieuwe vervoerpassen bij de start aan alle huidige Regiotaxi reizigers. (circa €2.889,-). Iedere gemeente betaalt zijn eigen verstrekte vervoerpassen zelf. De kosten van de regiefunctionaris verdelen we naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten

Begroting 2017

Begroting Vervoercentrale

Op basis van ervaringen elders in het land gaan we er van uit dat de omvang van de kosten van de Vervoerscentrale circa 15% van de omvang van het vervoervolume zal zijn. De praktijk moet uitwijzen of deze inschatting gerealiseerd kan worden. Ontwikkelingen zoals ritboekingen via internet of app's en het kundige worden van de Vervoercentrale moet bijdragen aan het op termijn efficiënter kunnen uitvoeren van deze taak.

Het voordeel van een publieke regiecentrale voor de gemeenten is dat de stuurbaarheid en invloed maximaal is. Daar staat tegenover dat de in te richten Vervoercentrale kennis moet opbouwen. En dat voor werknemers van de Vervoercentrale gemeentelijke cao's gelden, wat mogelijk een kostenverhogend effect heeft ten opzichte van de keuze voor een private Vervoercentrale.

Begroting vervoer

De inschatting van het vervoervolume is lastig. Regelgeving is gewijzigd en ook het samenvoegen van vervoerstromen zal effect hebben op het volume. Bij de berekeningen gaan we er van uit dat de Vervoercentrale in 2018 circa €13 miljoen vervoer aanstuurt. Eerder gingen we nog uit van een verwacht vervoervolume vanaf 2018 van €10 mln. per jaar. In Bedrijfsplan 1.0 zijn de vervoerstromen voorzichtig ingeschat. Een totaaloverzicht van de kosten, op basis van de huidige inzichten, wordt weergegeven in tabel 4. In tabel 5 is ter vergelijking het totaaloverzicht van de kosten van Bedrijfsplan 1.0 opgenomen. De hier genoemde bedragen betreffen een inschatting van het vervoer dat nu al onderdeel is van de gemeentelijke begrotingen. Een stijging van het ingeschatte vervoervolume betekent concreet dat de Vervoercentrale voor de regio meer werk zal moeten verzetten. Daarbij moeten we ook rekening houden met een tegengestelde beweging. Door ontwikkelingen in bijvoorbeeld de Wmo, waarbij een groter beroep wordt gedaan op zelfredzaamheid van mensen, zien we de vervoervolumes dalen. Een overzicht van de kosten, op basis van huidige inzichten, vindt u in tabel 1 (Bedrijfsplan 2.1). In tabel 2 vindt u cijfers van Bedrijfsplan 1.0.

Tabel 1 Kosten Vervoercentrale incidenteel en structureel Bedrijfsplan 2.1 (pagina 43)

¹ Deze regiefunctionaris haalt input op bij de deelnemers en volgt de Vervoercentrale positief kritisch, houdt toezicht op de gemaakte afspraken en is eerste aanspreekpunt voor de directeur. De regiefunctionaris adviseert het bestuur van de Vervoercentrale en bereidt de agenda en stukken voor het regionaal portefeuillehouderoverleg Basismobiliteit voor in verband met regionale beleidsontwikkeling.

Het is van belang dat de regio een regiefunctionaris aanwijst. Deze centrale figuur fungeert namelijk als spil in de contacten tussen ambtenaren, het portefeuillehouderoverleg Basismobiliteit/ Het bestuur van de Vervoerscentrale en de leiding van de Vervoercentrale. Een goede invulling van deze functie draagt bij aan grip op de regionale Vervoerscentrale.

OVERZICHT KOSTEN INCIDENTEEL EN STRUCTUREEL								
Kosten	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kosten Vervoercentrale (implementatie, regie en beheer)	€ 30.000	€ -	€ 121.169	€ 970.489	€ 1.592.390	€ 1.554.157	€ 1.527.356	€ 1.505.880
Kosten Vervoer								
*Vervoer volume vraagafhankelijk vervoer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.112.489	€ 6.112.489	€ 6.112.489	€ 5.725.427
*Vervoer routegebonden vervoer	€ -	€ -	€ -	€ 740.000	€ 3.923.283	€ 6.807.667	€ 6.807.667	€ 6.807.667
Totaal vervoervolume	€ -	€ -	€ -	€ 740.000	€ 10.035.772	€ 12.920.156	€ 12.920.156	€ 12.533.094
Totaal Vervoercentrale & Vervoer	€ 30.000	€ -	€ 121.169	€ 1.710.489	€ 11.628.162	€ 14.474.313	€ 14.447.512	€ 14.038.974
Vervoercentrale t.o.v. vervoervolume					16%	12%	12%	12%
Efficiency per jaar (5% vervoervolume)					€ 501.789	€ 646.008	€ 646.008	€ 626.655

Tabel 2 Kosten Vervoercentrale incidenteel en structureel Bedrijfsplan 1.0 (pagina 43)

OVERZICHT KOSTEN INCIDENTEEL EN STRUCTUREEL								
Kosten	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kosten Vervoercentrale (implementatie, regie en beheer)	€ 30.000	€ -	€ 200.000	€ 700.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ -
Kosten Vervoer								
*Vervoer volume vraagafhankelijk vervoer	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ -
*Vervoer routegebonden vervoer	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ 3.500.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ -
Totaal vervoervolume	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ 8.500.000	€ 10.000.000	€ 10.000.000	€ -
Totaal Vervoercentrale & Vervoer	€ 30.000	€ -	€ 200.000	€ 1.700.000	€ 10.000.000	€ 11.500.000	€ 11.500.000	€ -
Vervoercentrale t.o.v. vervoervolume					18%	15%	15%	-
Efficiency per jaar (5% vervoervolume)					€ 425.000	€ 500.000	€ 500.000	€ -

Regionale regiefunctionaris

Ook in het jaar 2017 is een regionale regiefunctionaris actief. Deze kosten komen bovenop de hier genoemde begroting 2017. Deze kosten worden naar rato van het inwoneraantal tussen de deelnemende gemeenten verdeeld.

Wijze van verevenen tussen gemeenten

Hoe verevenen de deelnemers de kosten? De gemeenteraden bepalen de richting. De colleges werken de aangegeven richting verder uit. Bij de behandeling in september 2015 in uw raad heeft u ingestemd met:

1. Implementatie- en opstartkosten (2016):

Verevening op basis van: 'We zijn solidair met elkaar'. Dit betekent verevening naar inwoneraantal. Specifieke herleidbare implementatiekosten zullen worden doorbelast aan de betreffende gemeente.

2. Kosten Vervoercentrale (beheer, ritaanname, informatie en advies):

Verevening op basis van: 'De gebruiker betaalt'. Vereveningswijze naar gebruik overeenkomstig de huidige werkwijze bij Regiotaxi.

3. Exploitatiekosten (vervoer):

Verevening op basis van: 'De gebruiker betaalt'. Vereveningswijze naar gebruik overeenkomstig de huidige werkwijze bij Regiotaxi.

Hierna werken we de verevening per kostensoort verder uit:

Ad 1. Implementatie- en opstartkosten (2016)

De verdeling van de implementatie- en opstartkosten vindt plaats naar rato van inwoneraantal. De opstart- en implementatiekosten voor het jaar 2016 is voor de gemeente Brummen geschat op €38.650,- (tabel 3). Dit is €8.588,- extra dan wat in Bedrijfsplan 1.0 is gecommuniceerd.

Tabel 3 Bijdrage implementatie- en opstartkosten per gemeente Bedrijfsplan 2.1 (BP) afgezet tegen BP 1.0

Bijdragen gemeenten Vervoercentrale	%INW	Bijdrage BP 2.0	Bijdrage BP 1.0	Vershil
Apeldoorn	35,59%	€ 364.712	€ 293.646	€ 71.066
Brummen	4,72%	€ 38.650	€ 30.062	€ 8.588
Deventer	22,18%	€ 181.508	€ 139.575	€ 41.933
Epe	7,25%	€ 59.337	€ 45.925	€ 13.412
Hatterm	2,66%	€ 21.774	€ 16.654	€ 5.120
Heerde	4,17%	€ 34.099	€ 26.248	€ 7.851
Lochem	7,48%	€ 61.235	€ 47.198	€ 14.037
Voorst	5,38%	€ 44.047	€ 33.739	€ 10.308
Zutphen	10,55%	€ 86.295	€ 66.953	€ 19.342
Totaal bijdrage gemeenten Vervoercentrale	100%	€ 891.658	€ 700.000	€ 191.658

Opmerking: Apeldoorn betaalt extra i.v.m. start Leerlingenvervoer per juni 2016

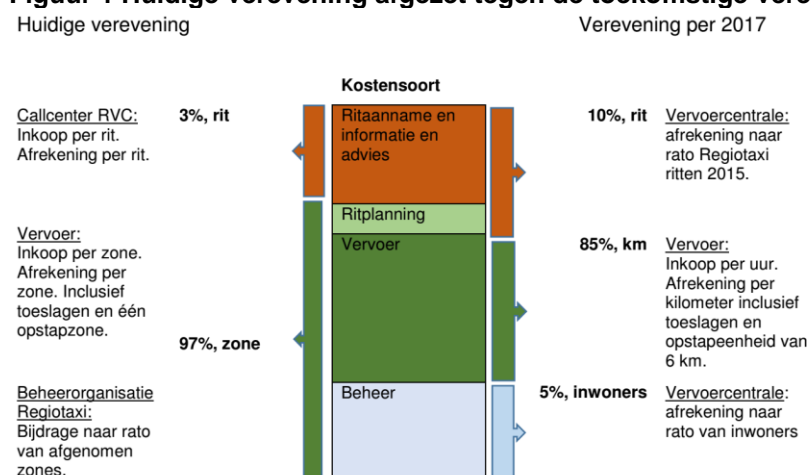
De implementatie- en opstartkosten in 2016 in Bedrijfsplan 2.1 wijken af ten opzichte van het Bedrijfsplan 1.0. In Bedrijfsplan 1.0 was uitgegaan van een totale implementatiebegroting van € 700.000,-, terwijl de begroting in het Bedrijfsplan 2.1 uitkomt op € 970.489,-. Een deel van de afwijking wordt verklaard door het budget dat doorgeschoven wordt uit 2015 (€ 78.831,-). Dit heeft dan ook geen consequenties voor de bijdrage van de deelnemende gemeenten in 2016. De overige € 191.658,- kunnen als volgt verklaard worden:

- Een aantal posten uit de oorspronkelijke begroting uit Bedrijfsplan 1.0 wijken af;
  - Personele lasten: +/- € 15.000,-
  - Implementatiekosten ondersteuning: +/- € 50.000,-
  - Huurlasten: +/- € 9.000,-
- Daarnaast waren een aantal posten niet meegenomen in de begroting in Bedrijfsplan 1.0;
  - Bestuurskosten (bank, accountant, verzekering): +/- € 9.000,-
  - (Structurele) ondersteuning bedrijfsvoering: +/- € 108.000,-

Ad 2 en 3) Kosten Vervoercentrale & exploitatiekosten vervoer

Het voorstel is om voor de kosten van de Vervoercentrale (2) en de kosten van het vervoer (3) dicht bij de huidige *vereveningswijze van Regiotaxi* te blijven. Daarnaast moet deze eerlijk en uitlegbaar zijn. De huidige vereveningswijze moet worden aangepast omdat we Regiotaxi-vervoer niet langer per zone inkopen, maar per uur. Daar komt bij dat de ritplanning niet langer wordt verzorgd door de vervoerder, maar door de Vervoercentrale wordt uitgevoerd.

Figuur 1 Huidige verevening afgezet tegen de toekomstige verevening

Met behulp van een rekenmodel met ritdata is de vooraf bedachte vereveningswijze getoetst en verfijnd. Door de nieuwe wijze van verevening kan het relatieve aandeel van een gemeente wel wat toe- of afnemen. Dit betekent dat de ene gemeente wat meer voordeel heeft van de samenwerking dan een andere gemeente. Deze verschillen worden met name veroorzaakt doordat de omvang van de huidige zones verschilt.

Tabel 4 Kosten Vervoercentrale (beheer en ritaanname, informatie en advies(=regie))

Bijdrage Beheer & Regie	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Bijdrage provincie Gelderland</i>					
Bijdrage provincie beheer	€ -	€ 120.000	€ 120.000	€ 120.000	€ -
Bijdrage provincie regie	€ -	€ 68.305	€ 68.305	€ 68.305	€ -
Subtotaal bijdrage provincie Gelderland	€ -	€ 188.305	€ 188.305	€ 188.305	€ -
<i>Bijdrage gemeenten beheer & regie</i>					
Apeldoorn	€ 364.712	€ 539.153	€ 523.776	€ 512.850	€ 591.792
Brummen	€ 38.650	€ 51.475	€ 50.078	€ 49.132	€ 58.242
Deventer	€ 181.508	€ 357.734	€ 349.121	€ 343.072	€ 338.221
Epe	€ 59.337	€ 94.376	€ 91.452	€ 89.390	€ 113.974
Hatter	€ 21.774	€ 26.047	€ 25.323	€ 24.841	€ 30.794
Heerde	€ 34.099	€ 31.727	€ 30.926	€ 30.431	€ 37.751
Lochem	€ 61.235	€ 89.832	€ 87.403	€ 85.736	€ 99.068
Voorst	€ 44.047	€ 80.421	€ 78.175	€ 76.586	€ 86.976
Zutphen	€ 86.295	€ 133.320	€ 129.597	€ 127.013	€ 149.062
Subtotaal bijdrage gemeenten	€ 891.658	€ 1.404.085	€ 1.365.852	€ 1.339.051	€ 1.505.880
Totaal beheer & regie	€ 891.658	€ 1.592.390	€ 1.554.158	€ 1.527.356	€ 1.505.880

In Tabel 4 zijn de beheer en regiekosten voor de deelnemende gemeente in de periode 2016-2020 weergegeven. In de periode 2017-2019 ontvangt de Vervoercentrale een bijdrage van de provincie Gelderland voor de beheer- en regiekosten²De samenwerkingsovereenkomst met de provincie Gelderland loopt tot en met 2019. Vanaf 2020 is de bijdrage van de provincie onzeker. Dit vindt u terug bovenaan tabel 4.

Provincie en aanvullend OV

De provincie Gelderland draagt financieel bij aan de Vervoercentrale en het huidige Regiotaxi Vervoer.³ In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de provinciale bijdrage van Gelderland. Een overzicht van deze bijdrage vindt u in tabel 4. Aanvullend stelt de Provincie Gelderland €455.367 (waarvan € 68.305 voor beheer en regie) per jaar beschikbaar voor de exploitatiekosten van aanvullend OV/ pilots ten behoeve van innovatie.

Kanttekeningen

De implementatiefase vervoercentrale in 2015/2016 is een complex proces met risico's, die genoemd worden in Hoofdstuk 8 *Risico's en maatregelen* van het Bedrijfsplan. Deze risico's zijn deels financieel afgedekt binnen de begroting van de opstart- en implementatiekosten waarin een post onvoorzien is opgenomen. Naast het financiële risico zien we een maatschappelijk risico; geen vervoer of beperkt vervoer zal direct tot problemen leiden.

Een aantal risico's uitgelicht:

- *Het is mogelijk dat de vervoercentrale niet tijdig operationeel is.* De Vervoercentrale moet per juni 2016 operationeel zijn voor het leerlingenvervoer van Apeldoorn. De Vervoercentrale onderzoekt welke mogelijkheden er zijn, als deze deadline onverhoopt niet gehaald wordt, bijvoorbeeld wanneer niet tijdig deskundig personeel kan worden aangetrokken. Momenteel wordt verkend of er organisaties zijn bij wie dan deze dienst dan kan worden ingekocht.
- *De aanbestedingsresultaten kunnen tegenvallen,* waardoor de vervoerkosten kunnen toenemen.
- *Het lukt de Vervoercentrale niet om het vervoer naar dagbesteding voor de huidige ZIN-tarieven Wmo (€8,- per cliënt per dag) te organiseren.*

² De samenwerkingsovereenkomst tussen de Vervoercentrale en de provincie Gelderland loopt van 2017-2019 en kan maximaal drie maal met een jaar worden verlengd, waarbij beide partijen uiterlijk 12 maanden voor afloop van de overeenkomst hierover overeenstemming dienen te hebben bereikt.

³ Indien een besluit van het algemeen bestuur of het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, van het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie onderscheidenlijk het gemeenschappelijk orgaan naar het oordeel van gedeputeerde staten voor vernietiging in aanmerking komt, doen zij daarvan binnen tien dagen nadat het te hunner kennis is gekomen, mededeling aan Onze Minister die het aangaat. Zij geven hiervan tegelijkertijd kennis aan het orgaan dat het besluit nam en aan de deelnemende gemeenten, en zo nodig aan het orgaan dat met de uitvoering van het besluit is belast en aan de geadresseerde van het besluit).

- *Ondernemers proberen via rechtszaken wijzigingen in gunning of contracten te bewerkstelligen. Om de kans hierop te beperken zullen we onder andere het bestek extra laten toetsen door een onafhankelijke deskundige.*

Burgerparticipatie

n.v.t.

Advies adviesorganen

Er is in 2015 twee keer advies gevraagd. De eerste keer is advies gevraagd aan de adviesraden Wmo over de Kadernota 'Op Weg'. De tweede keer is advies gevraagd over de kwalitatieve aspecten van het vervoer; aspecten van het vervoersysteem die voor reizigers van belang zijn. Omdat nauw aangesloten wordt bij de huidige kenmerken van het vervoer, is er geen sprake van een wezenlijke wijziging. Wel zal al bij de start voor Brummense reizigers het vervoergebied wijzigen van gemeentegrens naar 20km om de woonplek en betaalt de reiziger een ritbijdrage per kilometer in plaats van een ritbijdrage per zone. Door de keuze voor een (publieke) Vervoercentrale hebben de deelnemende gemeenten de mogelijkheid om systeemkenmerken gedurende de looptijd van het contract te wijzigen.

Communicatie

In de aanloop naar de nieuwe vervoerorganisatie zullen burgers, instellingen, medewerkers en overige betrokkenen worden geïnformeerd over de veranderingen. Dit is uitgewerkt in een communicatiekalender. Zie hoofdstuk 5 en bijlage 6 van het Bedrijfsplan.

Financiële toelichting

Op dit moment is financieel het volgende totaalbeeld te maken:

2016: Voor Brummen alleen aanloopkosten. Deze bestaan uit de bijdrage Vervoerscentrale ad €38.650, kosten nieuwe pasjes €2.889 en een aandeel in de kosten regio vertegenwoordiger ad € 1.100., totaal €42.639. Deze kosten kunnen binnen het beschikbare budget voor collectief vervoer opgevangen worden.

2017: Voor Brummen gelden de werkelijke kosten vervoer, de bijdrage aan de vervoerscentrale en het aandeel in de kosten van de regio vertegenwoordiger.

2018 en verder: Voor Brummen gelden dan de werkelijke kosten van vervoer en de bijdrage in de vervoercentrale.

De kosten vanaf 2017 kunnen binnen de bestaande budgetten voor leerlingenvervoer en voor WMO-vervoer worden opgevangen.

Juridische grondslag

Wet gemeenschappelijke regelingen
Gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit

Inkoop en aanbesteding

n.v.t.

Uitvoering

De vervoerscentrale is operationeel in juni 2016. Te starten met het leerlingenvervoer van Apeldoorn en beperkt vervoer naar dagbesteding direct na het zomerreces van 2016.

Stukken ter vaststelling

1. Concept raadsbesluit (RB16.0029)
2. Concept-reactie zienswijze Gemeenteraad (U16.01942)

Stukken ter informatie

1. Collegebesluit BW16.0341 d.d. 10 mei 2016 inclusief bijlagen.

Burgemeester en wethouders van Brummen,

M. Klos
secretaris

A.J. van Hedel
burgemeester